

DOMSTOLENS DOM
av den 17 maj 1972*

I mål 93/71

har Pretore di Lonato till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget. Begäran om förhandsavgörande avser den tvist som pågår vid den nationella domstolen mellan

Orsolina Leonesio, lantbrukare i Monica (provinsen Brescia, Italien),

och

Italiens jordbruksministerium.

Begäran avser tolkningen av

- artikel 1–4 i rådets förordning (EEG) nr 1975/69 av den 6 oktober 1969 om en ordning för slaktbidrag, särskilt i fråga om mjölkkor (EGT nr L 252, s. 1, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå),
- artikel 3–11 i kommissionens förordning (EEG) nr 2195/69 av den 4 november 1969 om tillämpningsföreskrifter till förordning nr 1975/69 (EGT nr L 278, s. 6, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå).

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden R. Lecourt, avdelningsordförandena J. Mertens de Wilmars och H. Kutscher (referent) samt domarna A. M. Donner, A. Trabucchi, R. Monaco och P. Pescatore,

generaladvokat: K. Roemer,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

* Rättegångsspråk: italienska.

dom

DOMSKÄL

1) Genom beslut av den 3 november 1971, som inkom till domstolens kansli den 17 november 1971, har Pretore di Lonato till domstolen hänskjutit två frågor om tolkningen av rådets förordning (EEG) nr 1975/69 av den 6 oktober 1969 och kommissionens förordning (EEG) nr 2195/69 av den 4 november 1969, vilka särskilt avser beviljandet av bidrag till jordbruksföretagare som låter slakta sina mjölkkor.

Den första frågan går ut på att domstolen skall uttala sig "om bestämmelserna i förordning nr 1975/69 och förordning nr 2195/69 är direkt tillämpliga i den italienska rättsordningen och, om så är fallet, huruvida dessa bestämmelser skapat individuella rättigheter för enskilda som de nationella domstolarna skall skydda".

Den andra frågan avser i huvudsak huruvida dessa förordningar, förutsatt att villkoren i artikel 5.1 och 5.2 och i artikel 6-9 i förordning nr 2195/69 är uppfyllda och i den mån som de avser slaktbidrag, ger berörda jordbruksföretagare i den medlemsstat där de är hemmahörande rätt till utbetalning av detta bidrag, en rätt som den nationella domstolen omgående skall skydda och som den berörda medlemsstaten inte får underkasta kompletterande villkor, särskilt vad gäller den tidsfrist för utbetalning som avses i artikel 10 i förordning nr 2195/69.

Dessa frågor har ställts mot bakgrund av att sökanden i målet vid den nationella domstolen, som anser sig ha uppfyllt samtliga de villkor som föreskrivs i de ovannämnda förordningarna för beviljande av slaktbidrag för mjölkkor, till Pretore di Lonato har gett in en ansökan om "föreläggande" för det italienska jordbruksministeriet att betala ut detta bidrag.

Av handlingarna i målet framgår dessutom att de nationella myndigheterna, samtidigt som de tilldelar bidrag enligt "tillfälligt tillstånd", har skjutit upp utbetalningen med hänvisning till att den är avhängig av att det italienska parlamentet först antagit lagbestämmelser om beviljande av de medel som krävs.

Eftersom de två frågorna hör samman bör de besvaras samtidigt.

- 5 2) Enligt artikel 189 andra stycket i fördraget skall en förordning "ha allmän räckvidd" och "vara direkt tillämplig i varje medlemsstat".

Följaktligen har en förordning genom sin art och funktion i gemenskapsrättens rättskällesystem omedelbara verkningar och är på så sätt ägnad att ge enskilda rättigheter som de nationella domstolarna är skyldiga att skydda.

- 6 Eftersom det handlar om fordringar som kan göras gällande mot staten, skapas dessa fordringsrättigheter när de villkor som föreskrivs i förordningen har uppfyllts, utan att det på nationell nivå är möjligt att göra utövandet av dessa rättigheter avhängigt av andra tillämpningsföreskrifter än dem som krävs i själva förordningen.

Det är mot bakgrund av dessa överväganden som de två frågorna bör besvaras.

- 7 3) Vad gäller de villkor som jordbruksföretagaren skall ha uppfyllt för att kunna få del av utbetalningen av bidrag hänvisas, i fråga om den som är skyldig att betala och den tidsfrist inom vilken utbetalningen skall äga rum, till artikel 1-4 och artikel 12 i förordning nr 1975/69 och till artiklarna 3, 7, 9 och 10 i förordning nr 2195/69.

- 8 Enligt artikel 1 i förordning nr 1975/69 "har de jordbruksföretagare som äger minst två mjölkkor, efter ansökan och på de villkor som anges nedan, rätt till slaktbidrag", som enligt artikel 3.1 i samma förordning fastställs till 200 beräkningsenheter per slaktad mjölkko.

- 9 Enligt artikel 2 i förordningen "är beviljandet av bidraget särskilt avhängigt av mottagarens skriftliga försäkran om a) att fullständigt upphöra med mjölkproduktion och b) att under loppet av en bestämd tidsperiod och senast den 30 april 1970 låta slakta alla mjölkkor som ingår i jordbruksföretaget".

- 10 Enligt artikel 4.1 i samma förordning föreskrivs att "i fråga om jordbruksföretagare som har två till fem mjölkkor skall bidraget utbetalas när den bidragssökande företer bevis om att han har uppfyllt åtagandet i artikel 2 b".

- 11 Av artikel 12 i förordningen framgår, genom förtydligandet att "Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, utvecklingssektionen, till medlemsstaterna skall återbetala 50 % av bidragen" i fråga, att det är medlemsstaterna som skall betala ut bidraget till jordbruksföretagarna.

- 12 Enligt artikel 3 i förordning nr 2195/69 skall "ansökan om bidrag ges in under perioden 1 december – 20 december 1969 till den behöriga myndighet som respektive medlemsstat utser" och innehålla vissa uppgifter och deklARATIONER.
- 13 Enligt artikel 7 i förordning nr 2195/69 "skall den slaktperiod som avses i artikel 2 b i förordning (EEG) nr 1975/69 pågå under tiden 9 februari – 30 april 1970".
- 14 I artikel 9 i förordning nr 2195/69 fastställs hur jordbruksföretagaren skall förete det bevis som föreskrivs i artikel 4.1 i förordning nr 1975/69.
- 15 Enligt artikel 10 i förordning nr 2195/69 "skall utbetalning av det bidrag som avses i artikel 4.1 i förordning nr 1975/69 ske inom två månader från och med dagen för upprättandet av slaktintyg enligt artikel 9 i den här förordningen".
- 16 Av artikel 5.1 i förordning nr 2195/69 framgår att beviljandet av bidrag dessutom var avhängigt av kommissionens fastställelse "att inlämnade ansökningar kan godkännas", vilken fastställelse skedde enligt artikel 1a i förordning nr 140/70 i fråga om samtliga de ansökningar som gavs in enligt artikel 3 i den förordningen.
- 17 Dessutom hade kommissionen enligt artikel 10 i förordning nr 1975/69 rätt att ge medlemsstaterna tillstånd "att införa kompletterande villkor" för beviljande av det berörda bidraget, och i artikel 19 i förordning nr 2195/69 fastställs på vilka villkor medlemsstaterna till kommissionen i förekommande fall skall anmäla vilka bestämmelser de antagit för tillämpningen av den artikeln.

Det är emellertid ostridigt att Italien inte har utnyttjat dessa möjligheter.

Det är dessutom också ostridigt att Italien har vidtagit de tekniska åtgärder som avses i artiklarna 4, 5.2, 6, 8 och 11 i förordning nr 2195/69.

- 18 4) Av dessa bestämmelser i förening följer att, från och med den tidpunkt då samtliga de villkor som föreskrivs i förordningarna nr 1975/69 och 2195/69 uppfyllts hade jordbruksföretagare rätt till utbetalning av slaktbidrag från den medlemsstat där de var hemmahörande, en rätt som de nationella domstolarna skall skydda och som, i varje enskilt fall, kunde göras gällande från och med utgången av den period på två månader

som följde efter upprättandet av slaktintyg enligt artikel 10 i förordning nr 2195/69.

- 19 Från och med denna tidpunkt ger de ovannämnda förordningarna jordbruksföretagare rätt att kräva utbetalning av bidraget, utan att den berörda medlemsstaten kan hänvisa till någon bestämmelse i sin lagstiftning eller administrativa praxis för att motsätta sig en sådan utbetalning.

Detta konstaterande bekräftas av det sjunde stycket i ingressen, beaktandemeningen oräknad, i förordning nr 2195/69 som understryker nödvändigheten av "att säkerställa att bidragen utbetalas inom samma tidsfrister i alla medlemsstater".

- 20 Den italienska regeringen har dock gjort gällande, att de ifrågavarande förordningarna medför rätt till utbetalning av bidraget först sedan den nationella lagstiftaren beslutat om beviljande av de medel som krävs för detta ändamål.

- 21 Enligt artikel 5 första stycket i fördraget skall "medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter fullgörs som följer av detta fördrag eller av åtgärder som vidtagits av gemenskapens institutioner".

Om Italiens invändning skulle godkännas skulle detta leda till att jordbruksföretagarna i Italien försattes i en sämre situation än jordbruksföretagare i övriga medlemsstater, vilket skulle stå i strid med den grundläggande bestämmelsen om en enhetlig tillämpning av alla förordningar inom hela gemenskapen.

I förordningarna nr 1975/69 och 2195/69, som uttömmande anger villkoren för uppkomsten av de ifrågavarande individuella rättigheterna, förekommer för övrigt inte några budgetöverbäganden.

- 22 För att gemenskapens förordningar skall äga samma giltighet för medborgarna i samtliga medlemsstater skall de införlivas i det rättssystem som tillämpas inom det nationella territoriet, vilket system måste låta den direkta effekt som föreskrivs i artikel 189 gripa in, på så sätt att enskilda kan åberopa förordningarna utan att nationella bestämmelser eller praxis kan anföras mot dem.

- 23 En medlemsstats budgetbestämmelser kan således inte hindra en gemenskapsbestämmelses direkta effekt och följaktligen inte heller utövandet av de individuella rättigheter som en sådan förordning ger enskilda.
- 24 De kostnader som har förorsakats Italiens regering och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

I målet har domstolen

beaktat rättegångshandlingarna,

hört referentens rapport,

hört de muntliga yttrandena från Orsolina Leonesio, Italiens regering och Europeiska gemenskapernas kommission,

hört generaladvokatens förslag till avgörande,

beaktat Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artiklarna 5, 177 och 189 i detta,

beaktat rådets förordning nr 1975/69 av den 6 oktober 1969 (EGT nr L 252, s. 1, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå),

beaktat kommissionens förordning nr 2195/69 av den 4 november 1969 (EGT nr L 278, s. 6, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå),

beaktat protokollet om stadgan för Europeiska ekonomiska gemenskapens domstol, särskilt artikel 20 i denna, och

beaktat rättegångsreglerna för Europeiska gemenskapernas domstol.

Mot den bakgrunden och på ovan angivna grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom beslut av den 3 november 1971 förts vidare av Pretore di Lonato – följande dom:

- 1) En gemenskapsförordning har omedelbara verkningar och är därför ägnad att ge enskilda rättigheter som de nationella domstolarna är skyldiga att skydda.

De fordringar som grundar sig på en sådan förordning och som kan göras gällande mot staten skapas när de villkor som föreskrivs i den förordningen har uppfyllts, utan att det på nationell nivå är möjligt att göra utövandet av dessa fordringsrättigheter avhängigt av andra tillämpningsföreskrifter än dem som krävs i själva förordningen.

- 2) Från och med den tidpunkt då samtliga de villkor som föreskrivs i förordningarna nr 1975/69 och 2195/69 uppfyllts hade jordbruksföretagare rätt till utbetalning av slaktbidrag från den medlemsstat där de var hemmahörande, en rätt som de nationella domstolarna skall skydda och som i varje enskilt fall kunde göras gällande från och med utgången av den period på två månader som följde efter upprättandet av slaktintyg enligt artikel 10 i förordning nr 2195/69.

Från och med denna tidpunkt ger de ovannämnda förordningarna jordbruksföretagare rätt att kräva utbetalning av slaktbidrag, utan att den berörda medlemsstaten kan hänvisa till någon bestämmelse i sin lagstiftning eller administrativa praxis för att motsätta sig en sådan utbetalning.

Lecourt

Mertens de Wilmars

Kutscher

Donner

Trabucchi

Monaco

Pescatore

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 maj 1972.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

R. Lecourt
Ordförande